



ASD Valkenburg aan de Geul
Pr. Willem-Alexanderlaan 67
6301 TS Valkenburg a/d Geul



Valkenburg, 25 maart 2026 **31 MAART 2026**

Betreft: reactie op advies verordening Maatschappelijke ondersteuning Valkenburg aan de Geul

Uw nummer: . **Ons nummer:** Z.1258086.

Behandeld door: S. Hagen

Geachte leden van de adviesraad,

Wij bedanken u voor het door u uitgebrachte advies van 21 januari jl., waarin u op ons verzoek uw zienswijze geeft op de inspraakversie van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Valkenburg a/d Geul 2026 (hierna: de Verordening). Uw adviezen zijn door ons zorgvuldig bestudeerd en wij zullen hierop hieronder puntsgewijs ingaan.

Algemene reactie op uw beoordeling

Het college constateert dat uw advies in belangrijke mate betrekking heeft op de rechtszekerheid van cliënten, de uitvoerbaarheid van de Verordening en de aansluiting bij actuele wet- en regelgeving en jurisprudentie. Deze aandachtspunten worden door het college onderschreven. De herziening van de Verordening is er juist op gericht om deze beter te laten aansluiten bij recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep, landelijke ontwikkelingen binnen de Wmo 2015 en de uitvoeringspraktijk binnen de gemeente Valkenburg a/d Geul.

Reactie op uw adviezen

1. Wij adviseren u ook een publieksvriendelijke versie van deze verordening op B-1 taalniveau te schrijven. Wij beseffen dat de u adviserende juristen hier niet blij van worden, maar toch is de ASD de mening toegedaan dat ook minder taalvaardige inwoners dienen te kunnen begrijpen wat deze wijzigingen voor hen kunnen betekenen, en wat er onder deze nieuwe verordening van hen verwacht wordt. Hierbij adviseren wij u tevens in deze versie een lijst van gehanteerde afkortingen op te nemen.

Reactie:

Wij zijn van plan om, na vaststelling van de Verordening, een publieksversie op te stellen in begrijpelijke taal. Wij betrekken uw adviesraad graag in dit traject.

2. Wij adviseren u grondig te bekijken, of de geplande invoeringsdatum van 1 april 2026

haalbaar is en deze -indien nodig- aan te passen. De inspraakversie biedt daartoe de ruimte. Een bestaande verordening loopt door totdat een nieuwe in werking treedt.

Stadhuis:

Telefoon 14 - 043
Fax 043 - 60 16 825
Internet <http://www.valkenburg.nl>

Bezoekersadres:

Park Dersaborg
Geneindestraat 4
6301 HC Valkenburg

Postadres:

Gemeente Valkenburg aan de Geul
Postbus 998
6300 AZ Valkenburg

Bank Nederlandse Gemeenten

IBAN-nr: NL08 BNGH 0285 0086 17
BIC: BNGHNL2G
KvK-nr. 14 13 19 21
BTW-nr. NL0019.10.760.B01

Reactie:

Wij passen de invoeringsdatum aan naar 1 juli 2026 in verband met de raadsvergadering 15 juni 2026.

3. Wij adviseren u te overwegen dat uw consulenten in het geval van nieuwe Wmo-aanvragen bij het keukentafelgesprek de vraag stellen, of de aanvrager in staat is de aangevraagde voorziening zelf te betalen. Met daarbij de toelichting te geven, dat op die manier de aanvrager eraan meewerkt dat de beschikbare middelen voor de Wmo zo goed en zo eerlijk mogelijk worden verdeeld.

Reactie:

Wij hebben begrip voor uw intentie om de beschikbare middelen binnen de Wmo zo efficiënt en eerlijk mogelijk te besteden en delen het belang van het vergroten van het bewustzijn bij aanvragers over het collectieve karakter van Wmo-voorzieningen. Tegelijkertijd benadrukken wij dat bij de beoordeling van aanvragen voor maatschappelijke ondersteuning het wettelijke kader van de Wmo 2015 doorslaggevend is. De financiële situatie van de cliënt vormt daarbij geen afzonderlijk beoordelingscriterium voor het al dan niet toekennen van een maatwerkvoorziening, behalve voor zover dit expliciet voortvloeit uit de wettelijke bepalingen inzake de eigen bijdrage.

Om die reden achten wij het onwenselijk dat consulenten tijdens het keukentafelgesprek expliciet vragen of een aanvrager de aangevraagde maatwerkvoorziening zelf kan bekostigen, aangezien dit de indruk kan wekken van een inkomens- of vermogenstoets. Wel is het passend dat consulenten op een zorgvuldige en niet-dwingende wijze toelichten dat de Wmo-middelen beperkt zijn en dat een verantwoord gebruik daarvan noodzakelijk is.

4. Wij adviseren u minder streng te zijn in de beoordeling, of een werkende mantelzorger bij dreigende overbelasting voldoende inspanning heeft geleverd om bij haar/zijn werkgever iets te bereiken in zijn werksituatie. De drempel om naar de werkgever te moeten gaan om hierin wijzigingen aan te brengen is vaak hoog. Wij adviseren u de mantelzorger te wijzen op de mogelijkheid die de basisverzekering van de Zorgverzekeringswet (Zvw) biedt in het kader van een Pgb informele verzorging. Dat vergroot de kans dat een mantelzorger/huisgenoot voor langere tijd en zonder dreigende overbelasting zorg kan blijven leveren. Daarenboven: wij achten het principieel onjuist een budgethouder te straffen met inhouden van een Pgb indien een van zijn hulpverleners te kampen krijgt met (dreigende) overbelasting. Daarnaast is het artikel in strijd met artikel 16 lid 9 in deze zelfde verordening.

Reactie:

In de voorliggende verordening hebben wij uitgebreider dan voorheen uiteengezet op welke wijze de gemeente beoordeelt of sprake is van gebruikelijke hulp. Daarbij hanteren wij een integrale benadering, waarin nadrukkelijk ook de beschikbaarheid en belastbaarheid van de werkende mantelzorger worden meegewogen. Evenals u hechten wij eraan te voorkomen dat deze mantelzorger overbelast raakt. Onze wijze van beoordelen is daarbij niet strenger, maar ook niet minder strikt dan in het verleden. Wel zullen wij inwoners nadrukkelijker wijzen op de mogelijkheden die reeds voorhanden zijn. Zo bestaan er in Nederland diverse wettelijke regelingen die werknemers in staat stellen mantelzorg of zorg voor een zieke partner, familielid of bekende te combineren met werk. Deze regelingen, met name vastgelegd in de Wet arbeid en zorg, bieden onder meer aanspraak op (tijdelijk) verlof en in sommige gevallen op aanpassing van werktijden of arbeidsduur. De verordening legt hierbij geen resultaatsverplichting op, maar beschrijft een redelijke beoordeling van wat in de specifieke situatie van de mantelzorger kan worden verwacht, met inachtneming van deze voorliggende wetgeving.

Met betrekking tot de suggestie om expliciet te wijzen op pgb-mogelijkheden binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw) merken wij op dat dit reeds tot de gebruikelijke werkwijze behoort. Aanspraken op grond van de Zvw zijn immers voorliggend aan de Wmo 2015. Consulanten informeren cliënten en mantelzorgers al over deze, en andere, voorliggende voorzieningen, voor zover dit aansluit bij de hulpvraag. Ook samenwerkingspartners, zoals het Steunpunt Mantelzorg, attenderen inwoners op deze mogelijkheden.

Tot slot hoort bij het voorkomen van overbelasting dat geen pgb wordt verstrekt wanneer aannemelijk is dat hiermee overbelasting ontstaat of voortduurt. De budgethouder heeft in dat geval de mogelijkheid om een andere zorgverlener in te schakelen.

5. Wij adviseren u bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening allereerst te zoeken naar de meest adequate oplossing en als er meerdere adequate oplossingen zijn, dan pas de goedkoopste te kiezen. Wij adviseren u in de definitieve verordening de tekst van het betreffende Artikel op dit punt aan te passen. Dat maakt volwaardig meedoen in de samenleving voor de betreffende zorgvrager sneller mogelijk.

Reactie:

Wij kunnen ons vinden in de kern van dit advies. Binnen de Wmo 2015 geldt als uitgangspunt dat een maatwerkvoorziening in de eerste plaats adequaat dient te zijn: afgestemd op de individuele ondersteuningsbehoefte en voldoende om de beoogde resultaten te realiseren. Eerst indien sprake is van meerdere adequate voorzieningen, is het college bevoegd de goedkoopste daarvan toe te kennen. Dit uitgangspunt is reeds opgenomen in de raadsversie van de verordening. In het beoordelingskader voor maatwerkvoorzieningen is vastgelegd dat allereerst wordt bepaald welke ondersteuning, zowel naar aard als omvang, noodzakelijk is om de doelstellingen van de Wmo 2015 te behalen. Daarmee is gewaarborgd dat de inhoudelijke geschiktheid leidend is. Het daaropvolgende uitgangspunt dat het college de goedkoopst adequate voorziening verstrekt, is in lijn met vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) en met het evenredigheidsbeginsel zoals neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Het college is dan ook van oordeel dat de huidige formulering voldoende helder en juridisch juist is.

6. Wij adviseren u de mogelijkheid van de aanvraag van een ‘second-opinion’ opnieuw op te nemen. Wij adviseren u ook de bezwaar- en beroepsprocedure opnieuw op te nemen in de definitieve verordening zodat deze voldoet aan de voorwaarden zoals vermeld in de Algemene wet bestuursrecht (waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel). Waar in de verordening sprake is van ‘cliënt’ impliceert het gebruik van deze term een afhankelijkheidsrelatie. Extra waakzaamheid en zorgvuldigheid is dan ook geboden.

Reactie:

In lijn met het toetsingsrapport van Schulink is de regeling voor een second opinion komen te vervallen. Wij zijn van oordeel dat de bezwaarprocedure op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) voldoende waarborgen biedt. Wij onderschrijven het belang van een zorgvuldige en toegankelijke bezwaar- en beroepsprocedure. En willen benadrukken dat deze rechtsbescherming voor Wmo-cliënten volledig is geborgd via de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De bezwaar- en beroepsmogelijkheden volgen namelijk rechtstreeks uit de Awb en gelden van rechtswege voor besluiten die op grond van de Wmo 2015 worden genomen. Wij achten het daarom niet noodzakelijk en ook niet wenselijk om de bezwaar- en beroepsprocedure expliciet in de verordening op te nemen. Een herhaling van wettelijke procedures in een gemeentelijke verordening heeft geen

toegevoegde juridische waarde en brengt het risico met zich mee dat bij toekomstige wetswijzigingen de verordening niet meer actueel of zelfs onjuist wordt. Onze inwoners worden in de beschikking duidelijk en begrijpelijk geïnformeerd over hun rechtsmiddelen, hetgeen een verplichting is vanuit de Awb.

Het zorgvuldigheidsbeginsel, waar in uw inspraakreactie terecht naar wordt verwezen, is een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dat het college bij ieder besluit in acht moet nemen, ongeacht of dit expliciet in de verordening is opgenomen. De naleving hiervan wordt in bezwaar en beroep volledig getoetst.

7. Wij adviseren u de hardheidsclausule in volledigheid op te nemen.

Reactie

Wij hebben de hardheidsclausule uitgeschreven in artikel 30 van de verordening.

8. Wij adviseren u zelf te controleren, of er een juridische onderbouwing is voor het verlagen van het vrij te laten bedrag bij Pgb's. Wilt u de verlaging van het vrij te laten bedrag toch doorzetten, dan adviseren wij u het vrij te laten bedrag bij Pgb's vast te stellen op hetzelfde bedrag als het mantelzorgcompliment. Dit om rechtsongelijkheid te voorkomen.

Reactie:

Het vrij te laten bedrag bij een pgb betreft geen wettelijk vastgelegd recht, maar is een beleidsmatige keuze binnen de gemeentelijke verordnungsbevoegdheid. Het vrij besteedbaar bedrag is bedoeld om kleine, niet-declarabele kosten te kunnen betalen die samenhangen met het organiseren van de zorg. U moet dan denken aan administratieve kosten die samenhangen met het pgb, reiskosten voor bijvoorbeeld kennismakingsgesprek met zorgverlener en kleine attenties voor de hulp (verjaardag, ziekte). Elke gemeente maakt hierin eigen keuzes, waarbij er ook gemeenten bekend zijn die geen vrij te laten bedrag toestaan. Wij willen hier tot een toereikend bedrag komen.

U adviseert ons om dit vrij besteedbaar bedrag op hetzelfde bedrag vast te stellen als het mantelzorgcompliment, namelijk op € 200 per jaar. Wij staan hier positief tegenover en willen uw advies overnemen. Wij zullen dit bedrag daarom opnemen in de verordening die wij ter besluitvorming voorleggen aan de gemeenteraad.

Ondanks dat wij uw advies overnemen, zijn wij niet van mening dat de rechtsgelijkheid hier in het geding is. Beide regelingen hebben namelijk een verschillend doel en juridisch karakter. Het pgb is een financieringsvorm voor noodzakelijke ondersteuning op grond van de Wmo 2015, terwijl het mantelzorgcompliment een blijk van waardering is en geen aanspraak op ondersteuning. Wij begrijpen echter wel dat u in de praktijk parallellen ziet tussen beide regelingen.

9. Wij adviseren u het externe juridische advies Schulink dat u begin vorig jaar heeft aangevraagd en in juni 2025 heeft ontvangen, als bijlage mee te sturen.

Reactie:

Wij nemen dit advies over.

Het college dankt u hartelijk voor uw betrokkenheid en bijdrage aan de totstandkoming van deze verordening.

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'G.S. Reehuis', written over the printed name.

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris